

Dokumentet er transkribert av Are S. Gustavsen.

Dokument om Landfall 1632

Niels Hansønn laugmannnd wdi Christia/nia Giør hermed Witterligt, At Anno Christj/ 1632. dennd anden Søgne for Midfaste, som Ind/falt dend 9 Martij, paa Laugtinget, her Samme/steds, Offueruerendis Erlige och fornumbstige Mend,/ Rolff Biørnβ ønn, Peder hanβ ønn, holdst, Peder/ Hanβ ønn, och Hendrich Murmester, Burgere och/ LaugRettiβ mend her ibidem: Frembkom for Rette/ Erlig och Welacht Mand, Trøgh dramdall paa Eeger/ boende, som epter Welb: her Statholders Steffningh/ Sub Dato Aggerβ huus, dennd 25 Nouember 1631./ samt effter Min Opβ ettelse her Aff Laugtinget/ dennd 3die Søgne, effter Ste: Pauli Conuersione dagh/ nest forgangenn, Wdj Rette fordred effterschR_{ne}:/ Niels Som boende paa Lienn, Peder Kielsta, Peder/ Sand Aggers Arffuinger, Halduor høuig, Christenn/ Stoppenn, och Hans Jenneswoll, LaugRettiβ mend/ i Lijer Prestegiellid, Item Niels Wiiger, Knud/ Nielβ ønn Brasta, Tostenn Brasta, Hans Erichβ ønn/ sørumb, Laurids Anderβ ønn Sørumb, och Peder Brasta/ Jligemaade LougRettiβ mender ibidem, och Iurgenn/ Mortenβ ønn forige Thingschriffuer Sammesteds, Och haffde dennom Thill At Thaele, for Thuende Sex Mend/ domme, de jmellom hannom paa dend Eene, och/ Amund Landfald, Wonhafftig i be^{te}: Lijr, paa dennd/Andenn Side, dømbt och Affβ agt haffuer, dend Eene/ Aff første for_{ne}: Sex Mennd, med Schriffueren Wdsted/ paa Stoere landfald, dend 17 februarij 1627./ dennd Andenn domb Aff de Andre forskR_{ne}: Sidste Sex/ Mend, Schriffuerenn Wdsted paa Kielsta Steffne stue/ dend 19 October Anno 1629. Som Sambtligenn/Melder och Anrører noget goeds med Bøxell och herlig/hed, J forskR_{ne}: stoere landfald, epter som dend Sags/ Documenter och Breffuer, Med sambt deris Wdstedde (pag 2) domme, dend Leylighed ydermere forklare och/ Wduiβ e; Huilche Sex Mend/ domme, och kiendelser/ for^{ne}: Trøgh Dramdall formeener, Iche Saa Loulig/ eller Retmeβ ig at were, Saadj bör nogen krafft/ at haffue, eller hannom i nogen maader, at kome/ Thill schade, huilchet hannd for Rettenn ydermere/ och Witlöfftiger, huer dombs Wrichtighed, Will/ Wide at foregiffue och procedere./ Sammeledis befaelis i be^{te}: Steffningh Halduor/ aamod, amund Landfald, och Olle Landfald, att dj och schulle möde med samme forskR^{ne}: deris forhuerffue-/de domme, Med sambt alle breffue, och huis dj kand/ haffue i Sagenn Thill wnder Retningh, Diβ ligeste/ Eluff Thuedenn och β aa at möde, at Suare Thil Sagenn,/ saa wiit dennd hannom Wedkommer, Med mehre/ Steffningens Indhold och formeldingh. etc:/ Huor effter dennd förste paa steffnte Sex Mend/ domb/ bleff wdj Rette lagt, Dateritt store landfald,/ dend 17 februarij 1627. huilchen wdj Sinn Finall/ beslutningh Indeholdt Ord fra Ord, Som effter følger-/ Thaa effter denne forberördte och witlöfftige Lailighed,/ först epterβ om for^{ne}: Thrög Dramdall, for Rette/ fremblegger, Thuende gamble Pergamendsbreffue,/ som för er Rört, angaaende Een Quinde wed/ naffnn, Groe aβ biørns dater, Thil huilche quinde/ samt hendis sönn, Thorckild och Thorstenn, for^{ne}:/ Thrög paa sin hustrøes weigne, iche for oβ haffuer/ beuist, wedarffuetall, eller Oedelβ breide, Thill/ dennom at were Wdj schyldd, saa at samme geds/ for^{ne}: Thuende breffue om formelder, kunde/ hannom paa sin Quindis weigne, Thilregnis./ Huor Jmod hanns wderpart for^{ne} amund paa/ samme breffue at were berettiget, och dennom paa deris grenn at Thilkomme.(pag. 3) for det andet beuistis med Een Contracts breff, for^{ne}: Trög at were Eigendis Wdj for^{ne}: gaard Landfald,/ Eenn fierdings Rente, som hand sig Thill Oedell/ haffuer Thilforhandlet, aff Tholff killingRød paa Eeger./ Wdj Lige maade befindis och be^{te}: Trøgh, sig att/ haffue

Thilkiøbt aff sinn Quindis søster, Gurj/ amundsatter, fyre Liß pund och Een Remaal/
Wdj Landfald, dog deris arffueschiffte breff,/ sødschinde jmellom formelder, allene
paa huer/ søsterpart --- iiij [3 ½] Liß pund och Een Remaal/ at were
Thilfaldenn./hann och Thilkiøbt sigh aff Oluff Nielß önn,/ paa Landfald, Threj Liß
pund och Een Remaal/ wdj Landfald, som Omtuistis. deß ligeste/ och Thilpantet sig,
aff Söffren Schattued i Sigdall/ wdj Landfald ----- iiij Liß pund och j Remall./
Thilkommer hannom sielff paa sin Quindis weigne/ wdj samme gaard, -- iiij Liß pund
och j Remaal./ Her for wden haffuer be^{te}: Trög dramdall,/ Thilschiff sig, aff Erlig och
welacht mand, Bendix/ Eggertß önn paa Neß öen, Een fierding landschöld/ i
Landfald, wdenn böxell, Och Een anden fier/ding i Stomperud, med böxell, epter
breffuenes/ for klaringh, huilche Tuende serdelis fierdinger,/ for^{ne}: Thrögh
Thilsammens wilde haffue IndRegnet/ i gaarden landfald, Och med dend Eene
fierding/ wilde haffue sin part forföijet; da eptredj/ dj Ro ß en kranndtzer følger Een
serdelis böxell,/ med for^{ne}: fierding i Stomperud, Thorde wij oß / iche wnderstaa /:
effter Trögs begiering:/ deris/ böxell att forkrenche, eller lordebogenn at/ forRinge,
Effterdj samme deris Indförde Mage/schiffte breff, er allermiste funderitt wdj Bendixis/
Thid, Och sidenn paa hanns epter kommeris (pag. 4) behaugh:/ wdenn woris gunstige
Offuerdommere, ander/ledis will haffue forefundet; saa det iche kannd/ Reignis
höigre, for^{ne}: Trög wdj gaarden Landfald/ at Thilkomme, Eend Thiuffge och
halffembte Liß /pund, her jmod befindis bemeldte amund Land/fald at were
Eigendis, wdj samme gaard,/ som omtuistis, först halffierde Liß pund och Een/
Remaal, som hand sig haffuer Thilpanted, aff/ Elluf Brunnes paa Modumb. dereffter/
Thilschiff sig aff Halduor aamod her wdj Lÿer,/ Een schippund, och halffß iedtte Liß
pund, wdj for^{ne}: gaard Landfald, som Indförde breffue forklarar/ och wduiß er, Och
deroffuer følger och er Raadiget/ Thiuffge Nj Liß pund och Eet Remaal,

Effter forberörte artichler, och Sagens Leilighed,/ saa wiit wÿ oß aff Jndförde
Documenter och breffue/ kunde forstaa, Och os aff parterne er forberedtt,/ haffuerwÿ
iche Rettere wist at kunde kiennde/ eller dömmen, End at wÿ haffuer Thilfunden for^{ne}:
amund Söffrenß önn, nu boende paa landfald, at niude och følge Böxelenn wdj for^{ne}:
gaard,/ epter Landß _ieibolchenns förste Capittell/ Niende artichell, effterdj for^{ne}:
amund befindis/ meste mand at were, med forskR^{ne}: xxix Liß pund/ Een Remaal,
jmeden och alld dennd stund, hans/ Indlagde breffue stander wed sin fukdmagt, aff/
woris gunstige Offuerdommere Wcaseritt.

Belangende dennd fierding wdj Stomperud, som/ for^{ne}: Thrög haffuer sig Thilschiff
med Böxell,/ aff dj Roß enkrantzers fuldmechtige: Erlig och/ welacht mand Bendix
Eggertß önn, huilchenn/ Böxell, wÿ haffuer Thilfunden for^{ne}: Trög at föl[ge] (pag. 5)

Saa lenge deris indförde Mageschiff breff, stander wed/ macht och Wjgienn kaldet.
Huad sig belang/er dennd Thiltæle, som Steffning i sin beslutning/
omformelder, for^{ne}: Thrög kunde haffue Thill Eluff/ Brunnes, Laurids hanß önn, fredrich
Berschouff, Och/ anders schomager, formedelst Een ödeplads, som kaldis Suche
bete: Halduor aamod, och/ Elluf Brunnes, schall haffue Thilsted forskR^{ne}:/ Thuende
perß oner, at lade bygge derpaa, Och der/ aff schall haffue Opbaared, arlige
Rettighed,/

Dertill at suare, fremkomb, hanns kiösterud her/ i Lÿer, med schrifftlig fuldmagt, aff
Eluff/ Brunnes, dateritt dennd 28 Januarij nest forleden/ och Mundtligenn foregaff, at

forschr^{ne}: Elluf for/ Thrögs Thiltæle, wilde were Een huer forschr^{ne}:/ deris hiemmelß mand, Thillhuis dj haffuer bygt./ paa for^{ne}: gaard Landfalds wnderliggende/ Eigdeler, det och for^{ne}: amund paa Halduor aamods weigne foregaff, epterdj di sielff/ haffuer werit Böxelenn, Raadig och følg achtigh./

Effter saadan Thilstund, diß ligeste epterdj oß / samme Ödeplads Suche, iche bleff forewist./ dennd Serdelis fra gaarden, att were Steent/ och Reent, wiste wÿ Intet derom, art kunde/ fradömme. Huad siger anlangende,/ at for^{ne}: Thrögh foregiffuer, at affgangenn/ amund holmb, iche schall haffue schatted aff/ landfalld, som Omtuistis, widere End for/ Een schippund, och nu berettis mere at were Eigendis/ huorum wÿ effter saadan angiffuende, iche/ wiste at kunde kiennde, Mens der at sögis/ wed Kongl: Ma: Ombudß mand, Om noget ere/ fordult, Kongl: Ma: Thill schade, Naar der paa (pag. 6) Louligen steffnis; at saa for Rette affß agte/ des Thill Widniß biurd, Wndertrögt woris Zigneter, Actum Ut Supra.

Jörgen Mortenß

önn

Egebb haandh

Dernest bleff fremlagt dend anden Sidste/ paa steffnte Sex Mends domb Dateritt kieldstad/ steffnestue, dennd i9 octobris 1629 huilchenn/ in conclusionem war medförendis som eptermelder,

Da epter Thiltæle Gienß uar, och denne sags Lei/lighed, först epterdj her wdj Rette leggis, for^{ne}: Elluff Brunen, hans wdgiffne pantebreff Thill/ be^{te} Christen lenß önn schoemager wdgiffuenn,/ huilche findis at were Igienlöst, effterdj same/ goeds sidenn er forpanted, Thill for^{ne}: amund/ kiösterud, nu boende paa samme gaard Landfald,/ for det andet ehr for Retten fremlagt, for^{ne}: Elluff biörnß önnns wdgiffne pantebreff offuer/ for^{ne}: goeds, Och Thill be^{te}: /amund kiösterud,/ der epter ar were wdj pandtsat, huilche breff/ befindis at staa wed magt, Och iche at were cassetitt eller till Intedgiort.

Huad/ sig belanger for^{ne}: Ellufs huströe anne amunds/dater berechtelß e paa dj iiij Liß pund j Remaal,/ iche med hendis willie Thill for^{ne}: amund at were/ Bortsat, da epterdj samme goeds iche befindis/ anderledis, End at were pandtsat, hun der for/ iche kunde giöre hendis hoß bonnd wmyndiig. Wdenn/ det war Bortsoldt Imod hindis willie. Oedels/Baalchnns 8 Capitell; Haffuer wÿ/ der fore effter forberörte Leilighed, och Indlagde/ breffue, saa och epter Elluff Biörnß önnns Egen (pag. 7) Thilstand, offuer hanns wdgiffne breff, iche ander/ledis kunde kiende eller forefinde, End att/ for^{ne}: amund Söffrenß önn, lo bör att nyde och følge forschr^{ne}: iiij Liß pund j Remaall, med meehre/ hand haffuer Wdj forbe^{te}: gaard store Landfalld,/ frambt forfor^{ne}: Trög dramdall, paa sin/ Huströes weignne, j mellom och alld dennd stund/ for^{ne}: amund Landfalds Pantebreff, stander/ wed sinn fuldmagt och wasseritt at wehre,/ aff woris gunstige offuer Dommer, Menns/ naar dennd Thid er forløbenn, som breffuenn/ om formelder, da gaaes derom huis Lougenn/ med förer, naar paa steffnis wdenn saa ehr woris/ gunstige Offuer dommere anderledis will haffue/ forstaaet, och sagenn wdtijd, att saa for/ Rettenn er aff sagt, des Thill Widniß biurd/ Wndertröcht woris Zigneter, Actum Ut Supra

Jörgen Mortensön

ThingschR^f: Egen haand

Fremdelis bleff wdj Rette lagt, affforschR^{ne}: Trög dram/dall, effterschR^{ne}: adkombstbreffue, Thill hans anpart wdj be^{te}: Omtuistende gaard Landfald, och des wnder/ligende Ödegaarder, dend förste aff de welb: Roß enkrantzers Ombudß mand och fulsmechtige,/ affgangen Bendix Eggertß önn wdgiffuen, Anno 1626/ huilchen war Liudendis Ut Se[g/p?]itur.

Kienndis Jeg Benndix Eggertß ön forwalter offuer S:/ Jacob Roß enkrantzis Börns goeds Sündenfields, Giör/ witterlig wdj dette mit Obne breff, At Anno 1626 dend 16 Septembris, haffuer Jeg paa S: Jacob Roß en/krandß is börnns, Och deris wergers goede behaugh,/ Giort och Indgaad Eet wenlig Mageschiffte med Erlig och welacht Mannd Trÿgh Christofferß önn paa/ dramdall wdj saa maade, at Jeg haffuer forwnt/ (pag. 8) hannom Een fierding Rente wdj Landfald, Liggendis/ wdj Lier, som er wdenn böxell, samt Een fierdingh/ Rennte, som de Roß enkrandtzer, haffuer fuldt/ Böxelen med wdj Stumperud, huilche Thill forskR^{ne}:/ Landfald haffuer werit brugt, det hand maa niude,/ bruge, och beholde, med ald sinn herlighed och Rettighed,/ med Lutter och Lunder, Inden gaards och wden gaards/ som nu Thilliger och aff Arilds Thid Thilleggit haffuer,/ Intet wndertagen, Saa lenge Jeg samme S: Jacob/ Roß enkrantzis goeds behaugh, medens de sligt beuilge och/ samtöche wille; der Imod haffuer forskR^{ne}:/ Trÿgh Christofferß önn, Wnt och beuilget mig Thill/ Wederlagh, Nj Liß pund Rente wdj killingröd/ paa Egger, at maa och schall niude bruge och beholde/ med Böxell Och ald sin Rettighed, och herlighed,/ Indengaards och wdenn, wdj schoug och March, med Lutter/ och Lunder, Inted wndertagenn wdj nogenn maader,/ som der nu thilligger och aff arrilds Thid Thilligget/ haffuer, Och dersom saa scher ar forsk^{ne}: Rennte,/ eller noget aff des bleff forskR^{ne}: Trÿgh dramdall,/ formedelst Minn Wanhiemmels bröst schÿld, aff wunden/ saa Jeg sligt hannom iche lenger hiemble kannd,/ da bepligter Jeg Mig, at forschaffe hannom Nöig/achtig goeds i stedenn igienn, Lige saa gaat Indenn/ fiering aar, der effter, Och holde sligt schadeß lös/ wdj alle maader, att dette saa i sandhed ehr, som/ forskR^{ne}: staar, och wbrödeligen holdis schall, dette/ Thill widnisbiurd, haffuer Jeg mit Zignet wnder/tröcht, Och med Egenn haand Wndeschreffuet, och/ wenligen Ombeden Erlig och Welachte Mennd/ Hendrich Rÿds Borger wdj Christiania Wonhafftig wed Bragnes, Sambt Jurgen Mortenß önn (pag. 9) Thingschriffuer wdj Lier, Thill witterlighed med Mig at forß eigle oc[h]/ wnderschriffue, Actum Neß ö Ut Supra.

Bendix Egger

Hendrich Rÿds

Jurgen Mortsens[ön]

Noch bleff fremblagt, Peder Nielß ön ldtzige ombudß mand/ och forwalter, offuer Neß iöe goeds hans breff paa forbe^{te}/ mageschiffte, sub dato Neß iöe, dend 7 Martij 1632./ huor wjdnden forskR^{ne}: Peder Nielß önn bekiender, at Trög/ Christopherß ön dramdall, ehr bleffuen Thilschifftet fra de/ Roß enkrandtzer, j fring Miell wdj Landfald, och j fring/ Miell wdj Stumperud, med böxell, huilchen fierding/ Miell i Stumperud, schall were steent och Reent fra Landfald, dog haffuer ligget till brugs wnder Landfald, epterß om samme breff dend Leilighed i Sig sielff ydermere/Wduiß er/

Disligeste bleff fremlagt Eet pante och opladelß ebreff, Wnder/ Thuende boemercher, och 3 Signeter, Datteritt, dend 22./ februarij 1632. som affgangen Thore Nielß önnns epter/leffuersche, Naffnlig Marinne Oelß dater Thilhollandis paa/ ascheröed i schie

sogenn paa folloug och siuff hinders Börnn, /haffuer wdgiffuet Thill be^{te}: Thrögh Christopherß ön, paa 3/ Liß pund Rentte wdj store Landfalld, at hand samme/ Threj Lispund schall Indlöß e, for fulde penge: fra dennom/ samme 3 Liß pund nu følger, Och sidenn bekiender de/ at haffue Thrögh, samme goeds pandß at, for hans huströe/ der till er Oedelß baaren, Wdj 29 aar, Wjgienlöst, med/ mehre samme breffs Indholdh.

Noch Eet breff aff Olluff Landfald, i Lÿer Wdgiffued/ Dateritt Haugß und, dend 17 Januarij 1632. wnder Thuende/ Indß eigell, huor wjdnden be^{te}: Olluff Liden Landfalldh./ bekiender at haffue soldt schiöt och affhendt, Thill sinn/ suager Trög dramdall iij Liß pund och j Remaall, wdj/ store Landfald i Lier, Och effter Sit wdgiffne Schöde/breffs Indhold, beloffuer Sig at will were Thrögs hiemmell/breff dennd Leilighed widere wduiß er. (pag. 10)

Noch Olluff hornne paa Eeger, hanns breff och widniß biurd/ Wnder hanns Indß eigell, och Datterit dend 7 Martij/ 1627 huor Wdjnder hand bekiender, at hand in Anno 1600./ want det goeds fra Amund holmen, i Sanden Sogen, paa/ Oluff Nielsønns weigne etc.

Ydermere bleff fremlagt Elluff Brunnes testificeringh, wnder/ hans zignett, och Daterit 2. augustj 1628 huor Wdjnder/ hand Thilstaar och bekiender, efftersch^{ne}: Perß oner At eye/ Wdj Landfald, som Amund paaboer, som epter følger:

Groe holmb   j schippund och 3 Liß pund

Neß iøenn   j schippund

Till Oluff Landfall   iij Liß pund

Tolluff Kielling Rud   j Fjring

Søren Schaltued   iij Liß pund, j Remaall

Joen Kaalbreck   iij Liß pund, j Remaall

Elluf Brunnes   iij Liß pund, j Remaall

huilchen Rettighed be^{te}: Elluff Brunnes, bekiender sig/ paa 14 aars Thid, medler Thid hand boede paa forne: gaard/ Landfalld, at haffue wdgiffuet, Och des medler Thid aldrig/ at haffue giffuet höyere Eller Ringere Landschÿlld,/ endsom forskreffuit staar, effter samme Documents Indhold

Itemb bleff fremlagt Erich Søffrenß ön tolder, forige Kongl:/ Ma: Fogit offuer Tonß bergh lehn hans bewiss, Datteritt/ dend 11 februarij 1630. huor Wdjnder bemeldis At Anno/ 1617 dennd 13 Januarij paa Gielstad Steffnestue, da/ hannd annammede Kongelig Schatt och Rettighed Aff/ Oedelß goeds, da befandtis ichon at were Thill kiende giffuet/ Groe Holmb at Thilhøre, som hun och Schattede Aff/ Wdj Landfald, fembtenn Liß pund, etc:

Sammeledis Indlagdis Christenn Laugeß önn, Ko: Ma: foget/ offuer Buscheruds fogderj hanns schrifftelige bekiendelß e./ Datt: dend 20 februarij 1630. wdj sin hoffuetmeenungh da/ at hannd war Kongl: Ma: foegit wdj Lier for nogenThid (pag. 11) Lang siden da angaff och schattede Halduor aamod, aff Eet schippund/ och iij Liß pund Kornn. wdj store landfalld, effter samme widnis/biurds breffs widner wdüß ninghs.

Fremdelis Indgaffnis anders Winter Soeren Thingschriffuer/ paa Eeger, och Sex LaugRettiß mends, welbeß eiglede breff/ och beschriffuelß e, Dateritt Landfald dend 5 Martij 1630/ huor wdjnden findis formeldt, be^{te}: Thrögh dramdall, for/ dennom sin adkombst breffue at haffue fremblagt, som och/ wdj Een Sex Mends domb Sub Dato store Landfald, dend/ 17 februarij 1627. findis Indfört, Huor aff er schinner,/ at Trög dramdall Thilkommer i Landfaldh---- xxw Liß pd/ for wdenn j fjring i Stumperud, med mere samme breff, J sig/ selffuer, Indeholder, och er Wdwiß ende,/

Och for det Seeniste fremblagde Thitbe^{te}: Thrögh Chri/stopherß ön dramdall Sit schriffilige Indlegh, huilchet/ totalita medförde, Som epThr følger.

Effterß om Jeg haffuer Steffnndt nogle LaugRettissmend/ aff Ljer Thill Christiania Raadstue, Thill Pauli Conuersionis/ Laugting för stkommendis, for Thuende domme dj Imellom mig,/ och amund Landfald i Lier, dömbt och affß agt haffuer,/ efftersom Een huer dom for Sig, Sin Indhollende dag och/ dato Sagens beschaffenhed kand med före, Saa beß uerger Jeg/ mig offuer dend först^(te?): domb i epter følgende maade.,-

1. Först at det maa achtis, at amund Landfald Een fremmede/ Mand, haffuer sig i goedß et Indwichled, Och derom ladt schriffue/ och forhuerrfue breffue, paa höyre Landschyllid aff gaardenn/ Landfalld, Eend Som der aff Thill Rette Oedelß mend, Halduor/ aamod, heller Groe holmb, giffued eller ganged ehr, Huorom/ Jeg in Anno 1630. dend 5 Martij, paa aasteden Landfald, haff[?]/ Ladet steffneb och kalde, Och dermed Indfördrede for^{ne}: Holduor/ aamod, Som da plichtigens effter Steffningens Indholdh, Sinn/ Sanhed at bekiende och forstendige, huorwit hand wdj same/ gaard Landfald, med Rette war Eigendis, det hand dog/ nochß om med Erbödighed ware willige, Men gandsche/ wbeschedelige fra Retten aff amund Landfald affört, och (pag. 12) forschiot, Saa hand iche Eigntlig, Sin Sandhed maatte Thil/staa, wed achtet at Mand Retteligenn Jmod Halduor aamod,/ haffde saa Som amund Landfals hiemmell, at Agere: Och/ formoder at det aff dend fromme dommer, nochsom kannnd/ ehr achtis, det bete: amund Landfald wdj Sagen med wnder/fundige Suincher at Omgaaes, Och at haffue instigeritt/ dennd Eenfoldige Mand Halduor aamod, Sig miere goods/ at bebreffue, Endß om hand wdj gaarden haffuer fuld, eller war/ Raadigh/.
1. Saa Indförer Amund Landfald, Eet Arffueschifftebreff som er/ gangen Jmellom Groe holm, och hendis börn, huor wdjnden/ hende er Lodnet halffß iette Lispund och Eet schippund, in Anno/ 1601. Men Saa er herhoes at achte , at dend Thid Eet aar/ Thillforn, haffuer Broe holm ipandt Threj Liß pund och Eet/ halfft Remaall, Som hende Siden er fra kommen, Och Jeg for^{ne}: Thrög dramdall nu følger, huor offuer Ingen epter for^{ne}: groe,/ kand Sig Thilholde,

nogen halffß iette Liß pund, och Eet schippund,/ eptersom och Thill dis derom Stör wiß hed, da haffuer huerchen/ Gro holm, eý heller Halduor aamod, i Langß ommerlige Thid,/ Sig Thilholdet eller Oppebaaret mehre End Eet pund och Threj/ Liß pund, Som dog falder noget forhöyt, Item dj aff/ miere goeds till Kon: Ma: haffuer Schatted, Huilche Jeg/ well formiener, dombß menden well anderledis haffde/ burt at achte, Endß om aff dem schied ehr.

1. Saa er Minn beschÿ[ld]ing imod samme LaugRettiß mend, for at dj/ haffuer consanteritt amund Landfald, at fölge halffierde/ Liß pund och Eet Remaall, Min huströes Söster Thilhörige,/ Som wideligere her effter, mod dend anden domb schall Sisgui/reais [?]
1. For det Sidste er Min beschÿlding, Imod samme Mend, att/ dj iche haffuer Thillagt mig nogen Rettighed eller Thombteleye,/ aff dj huuß e och woninger, Som wed Elffuen, paa Landfald/s,/ Och dj wnderliggende Ödegaards Eye brugis, och beß iddis,/ Men Sligt gandsche mod Steffningens Thilhold, gaar forbj,/ Och i det sted mig affwiß er, med ded Som dend SagLöye eller/ Inted angaar, och formoder derfor, Samme Mend mig/ storligen at haffue WforRettit.
1. Belangende dennd andenn domb, Som i Serdelished, angaar (pag. 13) halffierde Liß pund och Eet Remaall, Bete: amund Lann[d]/fald haffuer Sig Thilforhandlet, da er der Wdjndenn/ at achte diß e Omstendigheder, först da er Samme goeds,/ Min huströes Rette och Sande Oedell, Som hendis/ Söster anne amundsater wdj arffueschiffte ehr Thilfalden,
1. Samme goeds er wdaff anne amundß daters Mand Elluf Brunnes Imod hendis willie eller Thilladelß e/ Wdß at och henforpanted.
1. Da Wdß ettis samme goeds lche allene simpliciter, Menn/ Thill Saa dant Een Saale dagh, fornembligen Thiuffge/ Samfelde aar, i Ingen maade aff nogen dj Rette Oedelß /baaren consenteritt, formoder wiß eligen Saadant/ gandsche at were Imod Landß lougens Rette fundament och grund,/ Serdelis Oedelß baalchens 8tende Cap: Och Eendog at/ Lougen paa de steder, allene formaliter forbyder, Bunden at/ Selge Sin huströes lord, Saa maa der Endeligen Wnder/ forstaas alle affhendelß er, Were Sig pant eller Kiöb,/ Som bonden paa Koene lord Kand begaa, effterß om End/ och Thittelen eller opschiffen paa Samme Capittell,/ Saadant medförer, Och om End allschiönt Lougen Intedsaa/ Klart Kannd achtis derom at formelde, Saa henföris/ dennd sounct (?) Rettligen Thill Een Retß indig dommer/ Samwittigheds Lou, effter dend höye Rett, Eenn/ huer Oedelß baaren haffuer Thill Sit Oedelß goeds, at/ Ingenn Saadan forpandtelß e, Wlaugböden, och bunden/ Imod huströes willie eller Samtöche beganged, bör/ Eller Kand nogen Krafft at haffue, I Sönderlighed naar/ Saadant Eet Suig /: Som Sig Lader anß ee /: wed/ dennd Lange Saledags frist medlöber, at nogenn dj/ Rette Oedelß baaren, Seent eller aldrig, schulle igien/ Kunde Komme, Thill deris Rette Oedell och Eje.
1. Jndförer Schriffueren och de Sex Mennd, att/ Samme amund Landfalds pantebreff. paa dj halffierde (pag. 14) Liß pund, och Eet Remall, dend at staa

wed Sin magt,/ Och der for secunderer samme breff goedß it, amund Land/fald at bliffue fölgachtigh, gandsche wErachtet, at baade/ breff och hoffuetß agenn om goedß it, for dennom/ Thill Endelig domb, haffuer werit Indsteffnt.

Effter huilche forberörte motiuer, och huer Serdelis/ deris betenchende, Jeg formaeder Samme forne: dom/me, Iche Saa Retmeß ig At Were dömbt och Affß agt,/ At dj bör mig i nogoen maader, Thill hinder eller schaede/ At Komme, Men fluxniere Mig At erstedigis Alld/ schaedis opRetningh, Och formoeder dend gunstige dommers/ bifald, Saa Wit Loug och Rett ehr, Och Will hermed haffue/ dommeren och Alle Rettens beforder Gud befalendis;/

Actum Dramdall Dennd 23 Januarij 1632./

Trög Dramdall./

Thill Sagenn At Suare, presenterede forbe^{te}: Schriffuer/ Jurgen Morteß ön paa Sin Egenn, och Laurids Sörum/ och Peder braastad, LaugRettiß mend Wdj Lier, paa deris/ Egenn, och deris medbrödris Weignne, Som haffuer dömbt/ dennd förste domb jmellom forskR^{ne}: Stridige parter,/ huilchen Schriffuer och dombß mend foregaff, Intet/ Anderlunde At schall haffue Wist At Kunde dömmen,/ End Som de giort haffuer, epter de breffue och documen/ter, Som da for dennom haffuer Wdj Rette werit, Aff/ Elluff da Thill Amund Land falldh haffde pandtß t,/ paa 20 Aars Thid Och formeente At deris domb/ burde At bliffue Wed fuldmacht./

Och Thill dennd Andenn och Seeniste Indsteffnte Sex/ Mends domb, Som er dömbt om denne Thuistighed,/ Mödtte forskR^{ne}: Schriffuer Jurgen Mortenß önn, (pag. 15) Paa Sinn Egenn och de Sex dombß mends Weignne, Sinne/ medbröder, Som epter med giffuen fuldmachter/ Aff dennom, berette wed samme deris Wdstedde domb,/ Ingen Wredtt At schall haffue giort. Och derfore/ gierne Wille lide huor domb och Rett formaar, der/ß om Parterne iche Indbiurdis Kunde for Eenis./

Hermödtte och Thilstede, forbete: Indsteffnte Amund/ Landfalld, Som Thill Sagens forß uar, och Sin Erclering/ fremstillede epThrschR^{ne}: Documenter och Adkomst/ breffue, huilche dog All, Saa Well som Sagß ögeren/ Trög Christopherß öns Wdjde Indsteffnte Thuende dome,/ Och det Sex Mends breff paa Eeger findis Indförde.

Först Thore Nielß öns breff Wnder Eet boemercke, och/ Threj Seigneter, Dateritt Landfalld, dend 26 dag luly/ Anno 1600. huilchet formelder At hannd er schyldig Gro/ Aß lachs dater, 18 Enchennde goede gamble daeler,/ Och derfore Pantß etter hinde iij Liß pund och j Remaal/ schyld, Wdj Östre landfald. Liggendis Wdj frogne Sogenn,/ i Lier, huelchet goeds Gro schall fölge, med Sin land/schyld Indtill hinde de 18 daler, worder betallt, epter/ Samme breffs Indhold och Widere bemeldingh.

Effter huilchet breffs opleß ning, Trög Christopherß önn/ nu for mig, effter be^{te}: Thore Nielß öns epterleffuersche,/ och hindis Börns Opladelß e breff, Thill Trög, forme/delst Trögs Quinde Thill samme goeds er Oedelß /baaren, Som for hen er Melt, Optalde Wdj Rettenn/ Löß nings pendinghe, for for^{ne}: 3 Liß pund j Remaall/ 40 daler, Och derom Thilböd Amund Landfald,/ huilche hannd iche wilde wedtage.

Noch bleff i Redtte Lagt, Aff forbete: Amund Landfald,/ Eet schifftebreff Wnder Thrennde Indß eikle, Dateritt/ hollun i Sandenn Sogenn, dend 6 Decembris 1601. (pag. 16)

huor Wdjnden dend Sorrenschriffuer och Thuende LaugRet/tiß mend bekiender, At haffue giort Bÿtte jmellom/ Gro Aß lachs dater, och hinders Thoe Söner Aß lach/ och Arne Christopherß öner, Och da Thilfalt bete: Gro wj Liß pund. och j pund i Landfalld, Liggendis/ Wdj froner Sogenn i Lier, Och börnene Aff andet goeds/ derjmod, epter Samme breffs med för.

Deß ligeste bleff Indlagt Eluff Biörnß ön, da boende/ paa store landfald i Lier, hanns Wdgiffne Böxell/ Zeddell, Datterit Lier, dend 13 Nouembr . 25./ huor Wdjnden hand Steder och fester, Amund Söffrenß önn./ for^{ne}: gaard Landfald, med Lutter och Lunder, Imedenn/ och Alld dennd stund, hand der Aff Wdgiffuer Sinn/ Rettighed effter Norgis Lough, etc:

Och for det Sidste fremlagdis Eet Mageschifftebreff./ Wnder Sex Zigneter, och Jurgen Mortenß öns haand,/ Som Halduor Joenß ön boende pa Aamod wdj Lier,/ ndennd 10 septembris 1626. med Sin huströe Marte/ Aß lachsdaters Sambtöche, haffuer giort med for^{ne}:/ Amund Söffrenß ön, paa stoere Landfald, Och da/ haffuer fra Sig henschiff, Thill bete: Amund Söffrenn/sönn for andet goeds, Wdj be^{te}: gaard stoere land/fald, Eet schippund och wj Liß pund Rente, [St?]inger/ j Remaall, Thill Oedell och Eÿendomb, effter som same/ breff i Sig Sielff widere Indholder.

Huor effter forne: Amund Lanndfalld Sadtte Wdj/ Alle Rette, Om handd iche burde, At fölge Saa/ megit goeds Wdj Samme gaard Lanndfalld, Som/ forberörte hanns Adkombst breffue, hannom hiemb/ler och Thilholder. Och for det Aller ß idste/ fremblagde forbe^{te}: Amund Lanndfalld,/ Indsteffnnte Halduor Aamod Aff Lier, och Elluff (pag. 17) Brunnes Aff Modumb, deris fuldmagter, huor Wnder/ deris Indß eikle, huor Wdjnden de foregiffuer./ for Alderdomb och Schröbelighed schÿld, iche Sielff/ At Kunde Komme Thill Laugtinget, Och der fore/ fuldmagt giffuer Amund Landfald paa deris weigne At Suare, Med flere Ord och Thaele,/ parterne jmellom fallt, Och Sambtlige domb/ eller forligelß emall Were begierendis.

Da effter Thiltæle giensuar, och denne Sags/ Leilighed, Och effterß om denne Eÿendombs Thredtte/ och Thuistighed, er bleffuen optagen och forflöt, fra/ nest foregangen pauli Conuersionj Laugtingh Thill/ denne neruerende Thid, At Sagenn igien paa nye er/ bleffuen ventileritt, OffuerWeÿet och betrachtet,/ Och effter At begge Stridige hoffuetparter, Lenge/ pro et Contra, om des beschaffenhed haffde Discurerett/ haffuer de dog Omß ier, Wed Minn och LaugRettids/ Thilschÿndelß e och Raadföringh, beuilget och ladet/ Sig bruge Thill Een Wenlig Contrahering och/ forligelß maall Och ere for Retten Som hellign/ fremkommen, Och Thilkiende giffuet och Erchrite/ dennom, Wdj epter fölgende maade, At wilde/ deris forligelß maall och Contract maatte bliffue/ Anteignet, Och Siden giffuis dennom beschreffuedt

1. Först effterdj denne process och Thuistighed, haffuer hen[g?]/ i Suangh, Och Lenge haffuer Werit [St?]eigst, och/ standet dennom Imellom, Saa At de paa begge/ Sider, iche med Ringe schade, for ß ömmelß e, och bekost/ningh, deris Thuistighed haffuer Wdfört, Som nu er/ bleffuen bjlagt; Saa Will och

schall huer Aff begg[e]/ partter forskR^{ne}: Trög Christopherß önn Dramdall, (pag. 18) Och hanns hustroe paa dennd Eene, och Amund Söffren/sönn Landfald, och hanns hustroe, paa dend Anden/ Side, effter denne dagh, huer niude och fölge, helten/ Wdj forbe^{te}: Omtuistende gaard, Landfald, med/ des Wnderliggende Ödegaarde och huuß e, Aldelis/ Intet Wndertagendis Wdj nogen maade Som der nu/ Thilligger, och Aff Arrilds Thid, der Wnder med Rette/ Ligget haffuer, dend Eene fierings Rente i Stumperudh, dog Wbemiendtt(?) , Som dj 6 Mend i/ deris domb, haffuer Thröggh Allene Thillagt At fölge,/ med Böxelenn Som dj Roß ennkrandtzer haffuer/ Raadig Weret, Och ellers Wdj Alt forskR^{ne}: böxelen[n]/ Thill heelnings, At schall delis begge parter Wdj mellom

1. Och Sambt Consenteritt At Amund Söffrensön,/ hanns Liffs Thid, schall bruge och beß idde gaardenn/ Landfald, Saa lenge huer Aff parterne, Eyer och/ Raadig er dend lod och Anpart, Som deris nu/ i Rette Adkombst breffue documenter om formelder/ och effterß om berört ehr, dog schall forne Amund/ Söffrenß önn, Aarligen och i Rette Thide, effter Nor/gis Lough, Aff Böxell Landschöld, Thredie Aars hol/dingh, huuß [I]eÿe och Anden Rettighed, Ihuad ß om/ heldst Aff forskR^{ne}: gaard Landfalld, Och des Wnder/liggende Ödegaard Stumperud och Sucke, Sambt/ for^{ne}: huuß e och Woninger, giffuis och falde kand,/ fornöÿe och ehrlegge Thill Sin Medeÿere be^{te}: Thrög/ Christopherß önn, dennd halfue deell och Anpart,/ Och Sambt holde gaardenn, med des Thilliggende/ huuß e och biugninger, Wed goed heffd och Lige, Som/ Retmeß igt, Lougkigt, och forß uarligt Were kand,/ Saa begge parter Saaledis till heelnings, naar/ och faar huer Sinn halfuepart.

Beß luddtet, da Thröcher Jeg mit Pidter her/ nedenn fore, hoes begge partters, Och Laug/Rettit deris Zigneter, Som denne forligelß /maall haffuer med mig offuer Werit Som er/ [neste setning er halv overdekket på kopien fra RA]

LS LS LS LS

LS LS

[Med annen hånd:]

Anno 1635 denn 13. July Haeffuer denne/Contracht Werrett Wdi Rette foer 6 Mendtt/
Paa Laendtfaell Øen/

Jahaen Woerren/

Thingschriffuer/

[Signatur]